

ლიტერატურული გზეუტი

№93 1 - 14 მარტი 2013

ბამონის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 50 თეთრი

ბეკა ქურხული

II-III

ჯარჯი ფხოველი

IV-V

ნიკა ჯორჯანელი

VI

შოთა იათაშვილი

VII

როსტომ ჩხეიძე

VIII

ნუგზარ ზაზანაშვილი

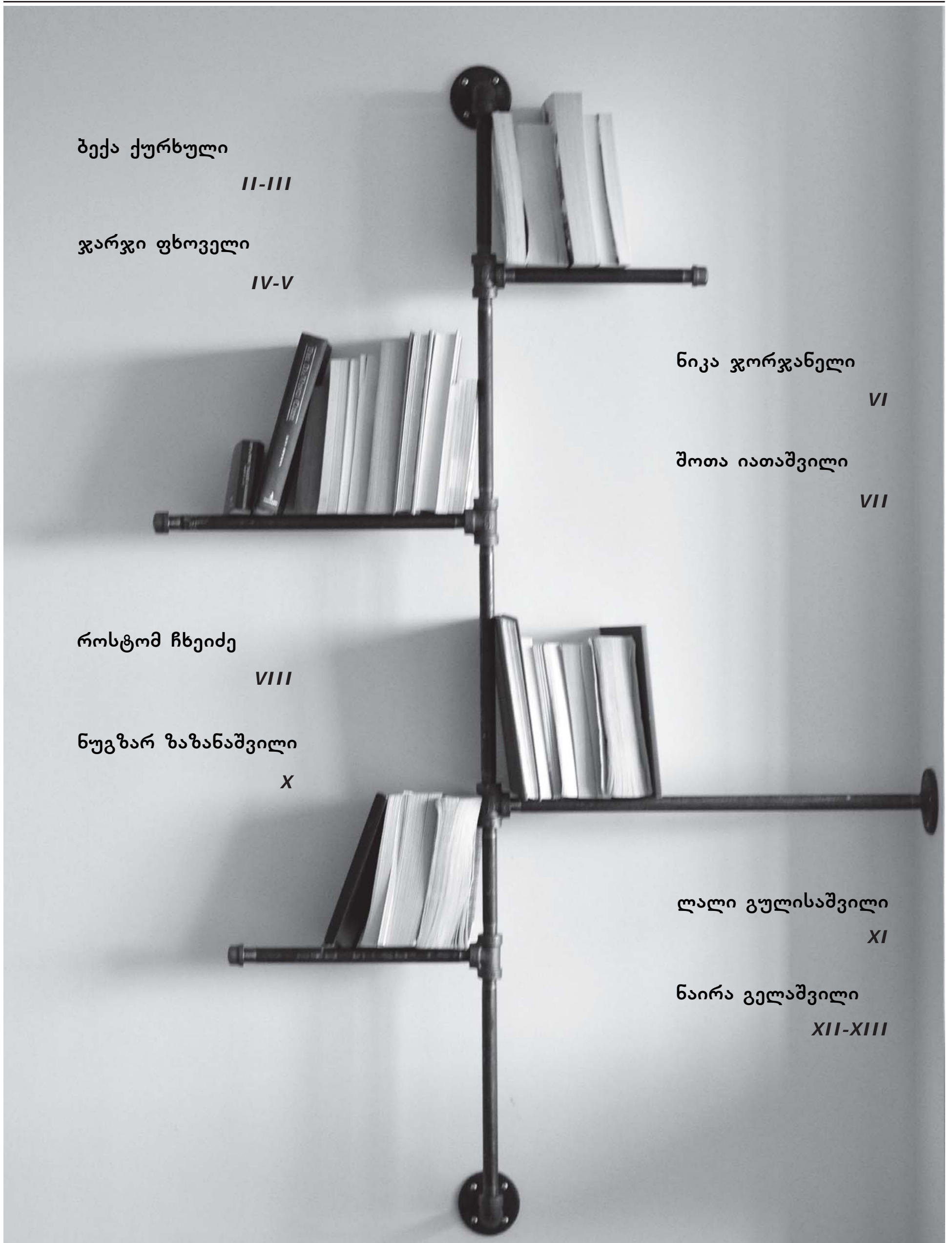
X

ლალი გულისაშვილი

XI

ნაირა გელაშვილი

XII-XIII

ნიკა ჯორჯანელი

სილუატი

გამორთე შუქი და სარკის წინ დადექი.
მე ისიც მხიბლავს, რასაც მასში დაინახავ:
შენი სილუეტი, რომელიც დგას ჩემში, როგორც სარკეში,
და ადგილიდან არ იძვრის.

თუ სიბნელეში სარკესთან აღმოჩნდი,
დადექი ცოტა ხნით მის წინ.
და შენ მიხედები, რა მაქვს მხედველობაში,
რადგან ეს სავსებით აშკარაა.

შევეშვით შენს ნაკეთებს, რომლებშიც მოვეყვი,
როგორც მყვინთავი გემის ბორბალში:
ნაკეთთა გარეშეც მომწონხარ.
იმის თქმა მინდა, რომ შენი სილუეტიც მიყვარს.

მე მისი სარკე ვარ. სარკე-აბლაბუდა.
ის ვერ თავისუფლდება და აღარც სწევს ურჩობას.
გახსოვდეს: ჩემში იხედები,
როდესაც სარკეში საკუთარ სილუეტს ხედავ.

ასეთად რჩები ხსოვნაში:
უნაკვთოდ, უსახოდ, უფეროდ,
წყალქვეშ გაჭიმულ ლუზის ჯაჭვად
ფსკერისკენ მიმავალი დაჩეხილი მყვინთავის ალქმაში.

დინება

უფერული მდინარის დინებას მივყვებით.
ირგვლივ გაუფალი ჭალებია,
სადაც მაიმუნები დამწყდარან
და მარტორქები რქებით მისჭედებიან ხეებს.
წყალში ამოშვერილ ქვებზე კუდებით შემდგარი თევზები
ფარფლებით დოინჯშემოდგომულნი გვიცქერიან,
და მათ გამოხედვაში სიბრალული შეიმჩნევა.

ჩვენ წყალქვეშა ქვეს ვეჯახებით.
ბევრი ჩვენგანი სახიჩრდება ამით,
ბევრი ადგილზე ილუპება.
ქვები კი მხოლოდ იმას ცდილობენ,
დინებას რომ არ მივყვეთ,
გვაფერხებენ, რაც შეუძლიათ.
მაგრამ არჩევანი არცთუ სახარბილოა:
ქვებზე დალუპვა ან დინების მიყოლა.

ვინც ქვეს თავს ვაღწევთ, ვაგრძელებთ გზას,
მივყვებით და მივყვებით უფერული მდინარის დინებას.
გზადაგზა ერთმანეთს ვუცქერით,
მაგრამ ათხელებს ჩვენს მზერებს წყალი.
გზადაგზა ვეხებით ერთმანეთს,
მაგრამ ყრის წყალი ჩვენს ხელებს ერთმანეთისგან.

ძალაუნებურად თან მიგვაქვს ყველაფერი.
ჩვენსავით მიჰყვებიან დინებას ჩვენი შარვლები, კაბები,
პერანგები, პალტოები, ქურქები, ფრაკები,
საცვლები, ქუდები, თავშელები, წინდები, ქოშები, წაღები,
ქამრები, ზონრები, ძაფები, საკინძები, სარჩები,
მაკრატლები, ჯაგრისები, ქინძისთავები.

მოგვეყვებიან მაგიდები, სკამები, კარაბები, თაროები,
სანოლები, ტახტები, სავარძლები, სარკეები,
ხალიჩები, ფარდები, პირსახოცები, ტილოები,
თეფშები, ჭიქები, ფინჯნები, კოვზები,
ჩანგლები, დანები, ქვაბები, ქოთნები,
ჩაქუჩები, ხერხები, ქლიბები.

მივყავართ დინებას, მდორეს, მაგრამ ურყევს,
ჩვენ, სასაცილო კაცები და ქალები,
ჩვენი საცოდავი შინაური ცხოველებითურთ.
ირგვლივ კი რაყაა, სადაც შავი ლიანები ჩამოშვებულან,
მგლის ლეკვები ადამიანის შვილის ძვლებს ხრავენ
და ზურგზე მწოლ ავაზებს ხმარობენ გაოფლილი ლომები.

მოგვეყვებიან კარები, ფანჯრები, დარბაზები, ბოქლომები,
გისოსები, გასაღებები, ანჯამები, ურდულეები,
ბოძები, გუმბათები, ძელები, მილები,
ცულეები, ცელეები, თოხები, ნამგლები,
ფოცხები, ცოცხები, ნიჩბები, საპნტები,
ლურსმნები, ნემსები, კვერთხები.

მოგვეყვებიან ჯიბეები, ჩანთები, სკივრები, ჩემოდნები,
ტომრები, ტომსიკები, ყუთები, კალათები,
ზარდახშები, ყულაბები, ქისები, ბოხჩები,
ბალიშები, ლეიბები, საბნები, პლედეები,
ჭოგრები, თოფები, მათარები, სასწორები,
წამლები, კრიალოსნები, თილისმები.

ხავსი და ჟანგი გვეკიდება ჩვენ და ჩვენს ნივთებს.
კიდურებზე მოუშორებელი წყალმცენარეები გვეხვევა.
წყალი სულს გვიგუბებს, და კანი გვიმწვანდება.
ნელ-ნელა და შეუმჩნეველად ვლპებით.
ვყარვართ და ვაყროლებთ დინებას.
მაგრამ დინებავე გვალობს.

წყალში ნავებივით დაცურავენ ცარიელი კუბოები
და კუბოებივით დაცურავენ ცარიელი ნავები.
და კუბოები და ნავები ლავირებენ ერთმანეთს შორის.
ჩვენ კი მათში გვინევს ლავირება.
და უაზრო ფარსის მსგავსი რამ გამოდის.
მაგრამ არავის ესეირება.

გვქანცავს დინება, გვტანჯავს, გვაძრწუნებს,
გვტენს და ჭკუიდან გადავყავართ.
ნაპირზეც ვერ გავდივართ. და თუნდაც ვავიდეთ,
ნაპირი არაფერს გვიქადის დინებაზე უკეთესს.
და ჩვენ ვერაფრით ვერ ვაგნებთ საშველს.
და გვემანჭება უსაშველოა.

და როცა ის ამას განსაკუთრებით შემზარავად აკეთებს,
იმხელა ხმაზე ვკვივით ხოლმე,
რომ მასაც კი შევაკრობოდით, ამ ხმის გამგონეს.
მაგრამ უცნობია მისთვის ჩვენი კვილი,
რადგან კვილს, გულთა ჯურღმულებიდან წამოსულს,
დინების მაინც უფრო ხმაძალაი ღუღუნნი გვიფარავს.

მიგვათრევს დინება, და ხელის ცეცებით
ვპოულობთ წარმოსახვით ფონებს
და მათზე აცოცვა გვინდა.
წყალდება ჩვენი შიგანი, და გარედანაც ვწყალდებით
და წყლისგან განუსხვავებლები ვხდებით.
ყოველ ჯერზე სულ უფრო მკრთალად იღებება წყალი
ქვების მორიგი მსხვერპლის გარშემო.

შესაძლოა, საშველი იმის შეგნებაა,
რომ უეჭველად არის საშველი
და რომ მთავარია მისი არსებობა, და არა მიგნება.
არც ის არის გამორიცხული,
რომ დინებაა საშველი თვითონ.
წყლით სავსე პირითაც თქმა რომ არ ღირს, ისეთი ჭირის.

ჩემს უბოლოო მკვლელობათა ნაზო შემკვეთო,
თითქოს მტოვებდე, მშორდებოდე ცეკვა-ცეკვითო,
მე კი ჩემ გამჭოლ გატარებულ შუბზე ვეკიდო,
თავჩალუნული და ნახევრად ფეხზე მდგომარე,
ჩემი წარსულის მეძახოდნენ შემოდგომანი,
მზე ფერდობებზე გორგალივით იყოს მგორავი,

გარემო დუმდეს შეგნებული თავისუფლებით,
რალაცნაირით უსაზღვროთი, ღრმით და უღვევით,
განოლილიყვნენ დაბალ ცაზე თეთრი ღრუბლები
და გაშლილიყოს ღრუბლების ქვეშ, ქვეყნის ნაპირთან,
ხედი, რომელსაც ლამისაა დასაბამიდან
წარმოადგენენ მწვანე მთა და მწვანე ბარი და

მათზე ქოხები, სიმაგრენი, სააბატონი,
გზები, ერთგვარად რომ ტკეპნიდნენ ყმა და ბატონი;
თითქოს მეცადა რაც არ უნდა, გინდაც მარტონი
ვეყოფილიყავით, ვერ ამეხსნა, როგორ მინდები;
თითქოს გეტყოდნენ ამას ჩემ წილ მთები, მინდვრები
იმის სანაცვლოდ, რომ მათ ნაცვლად ვავიკმინდები.

სახურავებზე ზამთრის ნადიმის
დევეს ხელუხლები თეთრი ნამცხვრები.
მე კი სხეულში ჭვალად დამიდის
შენი სხეულის ცივი ნამსხვრევი.

ვილაცის ნელზე ტკბილი წამისთვის
ბაგირის მსგავსად გაინასკვები.
მე კი სხეულში ჭვალად დამიდის
შენი სხეულის ცივი ნამსხვრევი.

ნათელ საათებს დრო ცვლის დაბინდვის.
ისევ მზე მოდის, ფერთა დამსხნელი.
მე კი სხეულში ჭვალად დამიდის
შენი სხეულის ცივი ნამსხვრევი.

ალარ მიწესებ თითქოს ამინდებს.
ავდრების წყებით ალარ მაცხრები.
მე კი სხეულში ჭვალად დამიდის
შენი სხეულის ცივი ნამსხვრევი.

თითქოს ზემოდან ვადა დამიდეს
გონს მოსასვლელად, უკანასკნელი.
მე კი სხეულში ჭვალად დამიდის
შენი სხეულის ცივი ნამსხვრევი.

შოთა იათაშვილი

წესიერი ლიტერატორი

მე ვარ წესიერი ლიტერატორი. არ ვიყენებ უწმინდურ სიტყვებს. არ ვეხები ტაბუებს. ეპატაჟს და კიჩს არ მივმართავ.

მე ვარ წესიერი ლიტერატორი. ვწერ სიყვარულზე, მეგობრობაზე, სიკვდილზე, ღმერთზე. ჩემს ტექსტებში არის ჩემი ცხოვრების ნაკადი, გაცხრილული სიბილწეებისაგან.

ადამიანები კითხულობენ ჩემს ნაწერებს და იწყებენ სხვანაირად ფიქრს. ხანდახან წერვიულდებიან, წყობიდანაც გამოდიან, რადგან მე ვარ წესიერი ლიტერატორი, თუმცა ძალიან ძლიერი, გამაღიზიანებელი.

ისინი გრძნობენ, რომ კითხულობენ უკვე რაღაც ძალიან იშვიათს, თითქმის გამქრალს, გადაშენებულს ლიტერატურული სამყაროდან.

მათ იციან, რომ ჯერ ცოცხალი ვარ, მათ გვერდით ვცხოვრობ, მათთან ერთად ვმგზავრობ საზოგადოებრივი ტრანსპორტით, ვსუნთქავ მონამულ ჰაერს, ვუსმენ მოქალაქეთა მონამულ სიტყვებს, და მიუხედავად ამისა, ვარ წესიერი ლიტერატორი.

მათ ეს ანცვიფრებთ, მათ ეს აფრთხობთ — ვერ გაუგიათ, ეს რა შარი ავითხე და ეს რა შარი ავუტეხე მათ, რატომ ვიქცევი ასე ცუდად: თავში რატომ მომიარა დამლუბველმა, გიჟურმა აზრმა: ვიყო წესიერი ლიტერატორი.

მე ვიცი, მე ვგრძნობ, ჩემს ზურგს უკან ნორმალური, ანუ უწესო ლიტერატორები და მკითხველები სინანულით როგორ აქნევენ თავებს, როგორ ლაპარაკობენ ერთმანეთს შორის ჩუმიად: საწყალი... თავის თავის უბედური... ამას უკვე არაფერი არ ეშველება... ნეტა რას იტანჯავს თავს, ვითომ რა უნდა რომ ამითი თქვას?..

მე ვიცი, ზურგს უკან ბევრი დამცინის კიდევ: ჩემს წესიერ სტრიქონებს ციტირებენ და მწარედ ხითხითებენ, მათ პაროდირებას ცდილობენ, ამბობენ: ფუ, რა უნიჭობაა, რა საზიზღრობაა ასე წერა! ლიტერატურულ ჟურნალებშიც სულ მაკრიტიკებენ, პირდაპირ მიწასთან მასწორებენ. ამბობენ, რომ საშინლად ჩამოვრჩი დროს და ველარ ვგრძნობ ცხოვრების პულსს, რომ ჩემი ლექსიკა დაძველდა, იდეები კი დახავსდა და თანამედროვე მკითხველისთვის ძნელად აღქმადი გახდა.

უკვე აღარც კი ვიცი, რამდენი წელია, რაც ასე ვცხოვრობ, რაც ამას ვიტან. თუმცა იშვიათად მაინც წამძლევს ხოლმე ცდუნება, უარი ვთქვა ჩემს არჩევანზე, ჩემს ამ მძიმე მწერლურ ხვედრზე და მარგინალი ხელოვანი შევეცადო შევუერთდე მეინსტრიმს,

მოვეშვა, მოვისვენო, მაგრამ როგორც კი ამაზე ვინც ფიქრს, მახსენდება, რომ მე ვარ უკანასკნელი წესიერი ლიტერატორი მსოფლიოში და ამიტომ ბოლომდე უნდა დავრჩე ასეთად!

დრო მიჰქრის, ახალი შედეგები იქმნება, ახალი ბესტსელერები იწერება, ახალი თაობები მოდიან და მკვიდრდებიან, ახალი პოპულარული მწერლები იპყრობენ მკითხველთა გულს, ახალი პრემიები რიგდება, მოკლედ, დრო მიჰქრის ისე, როგორც საჭიროა, მე კი ძველებურად ვაგრძელებ წესიერი ლექსებისა და პოემების, მოთხრობებისა და რომანების შეთხზვას, ისევე არ ვიყენებ უწმინდურ სიტყვებს, არ ვეხები ტაბუებს, ეპატაჟს და კიჩს არ მივმართავ. ასეთი ქცევით ლიტერატურული საზოგადოება საბოლოოდ მოვიძულე, თითქოს უკვე აღარავის ესმის ჩემი,

მაგრამ რაც არ უნდა უცნაური იყოს, ჩემს ყოველ ახალ ტექსტს მაინც დიდი ინტერესით კითხულობენ, აანალიზებენ. მკითხველს რაღაც იზიდავს ჩემს ნაწერებში — ისინი ვერანაირად ვერ ხვდებიან, თუ რა — მაგრამ ფაქტია, რომ იზიდავთ — აღიზიანებთ, მაგრამ იზიდავთ.

ამის საიდუმლო კი მხოლოდ მე ვიცი: მე ხომ უკანასკნელი წესიერი ლიტერატორი ვარ მსოფლიოში, უკანასკნელი კი მუდამ საინტერესოა.

პარის პასუხები

1. მამა გაბრიელ, სამყარო მართლა თეატრია? თუ თეატრია, მაშინ ღმერთი რეჟისორი კი არაა, არამედ არის ერთი უბრალო გამნათებელი, ხან მზეს რომ უშვერს სცენას, ხან მთვარეს.

2. მამა გაბრიელ, პარაშუტი როდის იხსნება? მაშინ იხსნება, თუ პარაშუტის ქარხნის მუშები, იმის გამო, რომ გადაიდაღნენ ანდა ხელფასი ჩამოაჭრეს, პარაშუტების კეთებისას არ ილანძღებიან.

3. მამა გაბრიელ, რა პროცესია დაკრისტალება? დაკრისტალება ის პროცესია, რომელიც მთელი სულით და გულით უხარიათ და ბოლომდე ესმით ბავშვებსა და საშაქარლამოს მეპატრონეებს.

4. მამა გაბრიელ, პარაფუმერია რამ გააჩინა? სუნზე ფიქრმა გააჩინა. ადამიანი ყველაფერზე ფიქრობს, ვთქვათ, იგი ფიქრობს ხმაზე და აჩენს რადიოს ანდა ტელეფონს. ფიქრობს თოვლზე და აჩენს თხილამურს. ჰოდა, აბა რა გასაკვირია, ეფიქრა სუნზეც...

5. მამა გაბრიელ, რატომ ხდება ყველაფერი ერთჯერადი თანდათანობით? ნაკვამი რომ მოიმატოს და დაშინდეს ადამიანი. თუმცა ეს მაინც არა ხდება და მე მგონია, ამ პროდუქციას სამყაროში სისადავის შემოსატანად ანარმობენ. „მადონას“ სერვისის თევზს აშკარად ერთჯერადი თევზი ჯობია!

6. მამა გაბრიელ, სხვენი ჯობია თუ სარდაფი? ეგ რა კითხვაა? რა თქმა უნდა, რომ ორივე ერთნაირად უვარგისია?! მიწაში დროზე ადრე ვერ ჩახვალ, ვერც ცაში ახვალ დროზე ადრე, ეგ სხვენი და სარდაფი კი ილუზიებს ქმნის.

სლოკინის დახასიათება

1. სლოკინი არსებობს, რათა ხანდახან ადამიანებს შეახსენოს, რომ არსებობს რიტმი.

2. როცა მთელი დღე გასლოკინებს, მხოლოდ მაშინ იწყებ ცხოვრების ტემპის შეგრძნებას.

3. ხვდები: სად ჩქარობ, სად ზუსტად სცემ ბოლთას.

4. თუ პოეზიაში გადაიტან, სლოკინი ლექსის ზომა აღმოჩნდება.

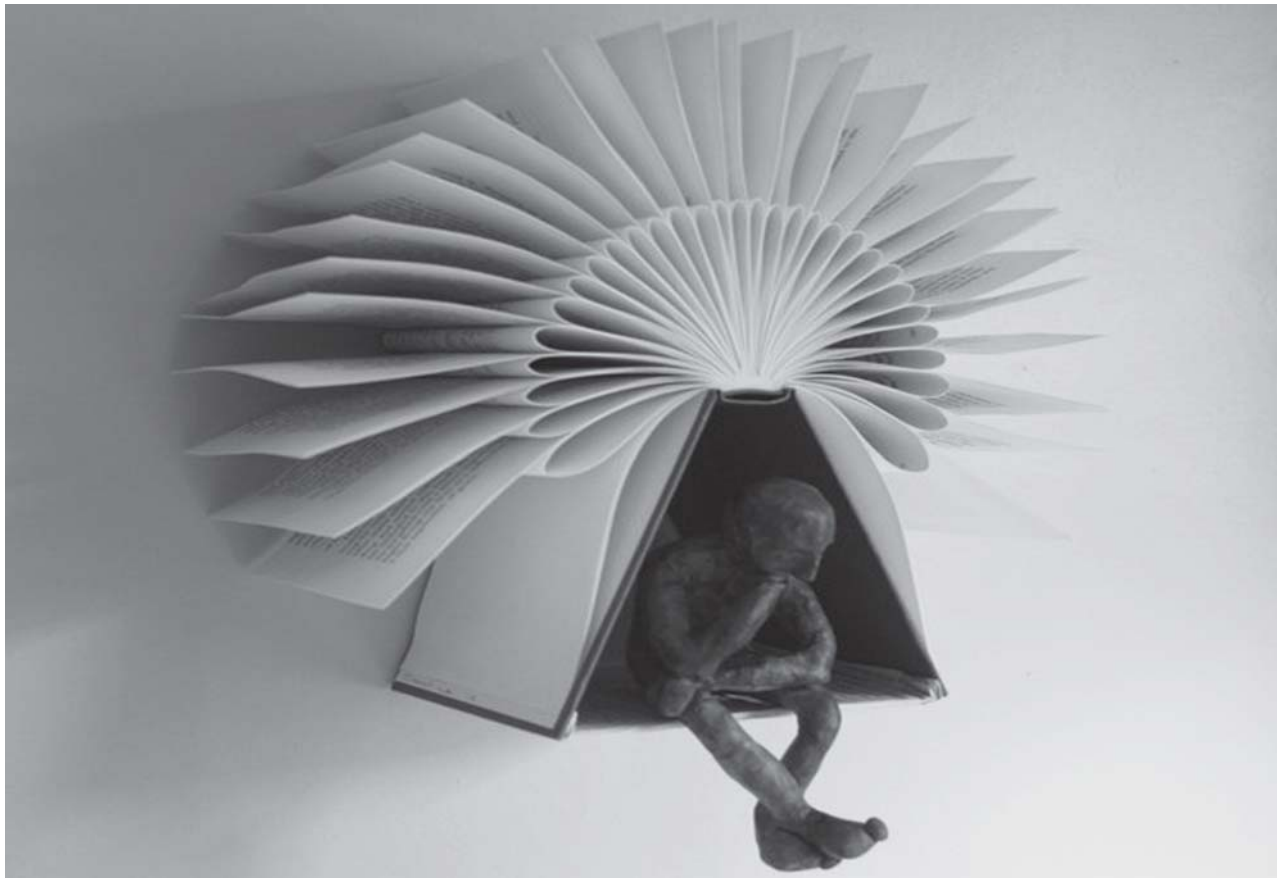
5. ათასწლეულებია ასლოკინებენ პოეტები და ამას სამყაროს გულისტყერა ჰქვია.

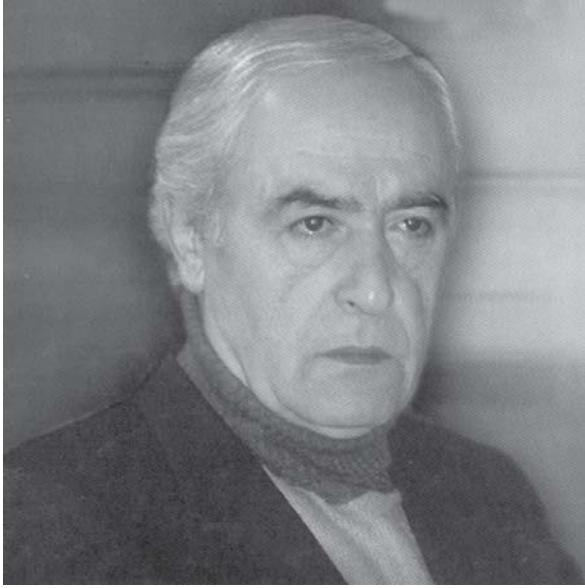
6. სლოკინს არ ეჩქარებოდა არსად, მაგრამ მე მაინც აი, დავამთავრე ეს ლექსი და გავაგრძელე შემანუხებელი სლოკინი.

7. შემანუხებელი, მაგრამ სამყაროს რიტმის განმსაზღვრელი.

ყაყაროს ლოცვა

უფალო, შემინყალე, მე მონა ღვთისა, სახელად (ყაყარო), მინიდან რომ ამოვედი, ხასხასა ნითელი, შავი გულით, თვალისმომჭრელი, ამოვედი, მზეს ავყურებდი, მიხაროდა ეს ცხოვრება, მინა მკვებავდა, მერე მოვიდნენ, მომწყვიტეს და სადღაც წამიღეს, მეუბნებიან, რომ რაღაც ცუდისათვის გამომიყენეს, უფალო, შემინყალე, მე მონა ღვთისა, სახელად (ყაყარო), ყვავილი რომ ვარ, მაგრამ ცოდვილი, არაფერი გასაკიცხი რომ არ მინდოდა ჩამედინა ამ ქვეყანაზე, მოვედი, რათა გამეხარა, რათა ჩემით გაეხარათ — პეპლებისთვის, ფუტკრებისთვის, შეყვარებული გოგოებისთვის და ბიჭებისთვის ამოვედი — რათა ჩემით გაეხარათ, თუმცა კი ვაჟას არაფერი არ ეთქვა ჩემზე, სიტყვაც კი არ დასცდენოდა, ჰო, აი, ასე არ გამოვიდა, უფალო, შემინყალე, მე მონა ღვთისა, სახელად (ყაყარო), ყვავილი რომ ვარ, მაგრამ ცოდვილი.

თუ მეხსიერება არ მდლათობს, გასული საუკუნის ოთხმოციანი წლების დასაწყისში პირველად ჩატარებული ეს დღესასწაული „ბაღდათში მაიაკოვსკის დღეებად“ იყო სახელდებული.

ეს იყო ჩვენი, ქართული იდეა. ამ დღეს ნიჭიერ, წარმატებულ ახალგაზრდა შემოქმედთათვის ჯილდოებიც კი გაციემოდა და ისინი მაიაკოვსკის დღეების გამარჯვებულად იწოდებოდნენ.

მაგრამ... ვერ იგუა „დიდმა ცენტრმა“ ჩვენი ეს ინიციატივა, სულ მალე იგი საკავშირო ღონისძიებად გამოცხადდა და მაიაკოვსკის სახელობის პრემიაც დაწესდა...

თუმცა, ამ შემთხვევაში, ღვთის წინაშე არაფერი დაშავებულა.

მაშინდელმა ახალგაზრდა თაობამ ერთმანეთი უკეთ გაიცნო. დაუმეგობრდნენ ერთმანეთს. დაინტერესდნენ ერთმანეთის შემოქმედებით, ისტუმრეს და ესტუმრნენ სხვადასხვა რესპუბლიკების წარმომადგენლებს. ცალკე წიგნებადაც კი გამოცემეს მათი პოეზია.

ჩვენი „მაიაკოვსკელების“ — მზია ხეთაგურის, დალილა ბედიანიძის, მანანა ჩიტიშვილის, ბაღათურ არაბულის, ვახტანგ ხარჩილაკას, ლაშა ნადარეიშვილისა და სულგანათლებულ დავით მჭედლურის ერთერთი დაშვებულთაგანი მეც დავიმეგობრე.

გავიკ დავითიანი მაშინ სრულიად ახალგაზრდა, მაგრამ სომხეთში უკვე ცნობილი პოეტი იყო; მართალია, იგი პირადად მაიაკოვსკის დღეებში გავიცანი, მაგრამ როგორც პოეტს, რომლის „ნათლიაც“ პარულირ სევაკი გახლდათ, კარგად ვიცნობდი...

მას შერე, აგერ უკვე სამი ათეული წელიც კი გავიდა და მისი შემოქმედებისადმი ინტერესი დღემდე არ გამწვანებია. ამასთანავე ისიც მსიამოვნებდა, რომ იგი ქართული პოეზიისადმი ინტერესს ყოველთვის იჩენდა და დღემდეც ინტენსიური შემოქმედებითი კავშირი ჩვენთან არ გაუწყვეტია...

მთარგმნელი

გავიკ დავითიანი

მარტოობა

მარტოობა თუ მარტოობა?! — იგი დღე არის — მხოლოდითი — შენი შობისა! უცხო ქალაქში ჩარჩენილი დღეს რომ იხსენებ და მომლოდინის მღელვარებით რომ ელოდები: აჰა, საცაა, მახარებლის დარეკავს ზარი, გააღებ კარს და ზღურბლთან მომდგარ ფოსტალიონის იხილავ სახეს გალიმებულს და ხელს გამოწვდილს, რომელშიც ღია ბარათია მომლოცველისა, მაგრამ... დუმს ზარი შემზარავად და შენ ვერ გწვდება საუკეთესო სურვილებით მომცრო ბარათი შენთვისვე შენივ მოსატეხი ხელით გზავნილი...

მარტოობა თუ მარტოობა?! ეს დღე ამქვეყნად შენი მოსვლის დღეა ძვირფასო, მთელ წელიწადში ერთადერთი დღე არის შენი, საკუთარ თავთან პირისპირ რომ ხვდები ამჟამად, — უცხო ქალაქში ორგზის უცხო ცისქვეშ და სამგზის უცხო, უფერულ მიყუჩებულ ქუჩაზე, სადაც ქუფრ და უსახურ "ხრუშჩოვკაში" ქირით დგახარ და, ვაგლახ, ამ სახლის მისამართი რომც გკითხოს ვინმემ, აბა, რას ეტყვი, რაც არ იცი, ჩემო ძვირფასო...

*** ჩვენს ოცნებებში ცხოვრობს მყოფადი, როგორც უჩუმრად — თესლში ნაყოფი, ვით ანმყო — მთხზველი ყოფნა-არყოფნის — ჩვენს ოცნებებში ცხოვრობს მყოფადი...

დრო, უღმობელი, არც რას მოგმადლის — უამი კვლავ რჩება ლოცვად სამყოფი?! ჩვენს ოცნებებში ცხოვრობს მყოფადი, როგორც უჩუმრად — თესლში ნაყოფი.

იმ ღამით

არ ვიცი ზეცა ვარსკვლავებით შიკვიკებდა თუ მძიმე მწკვარამი არ იძვროდა იმ ღამით?! იქნებ ირგვლივეთს მთვარის დაჰფენოდა შუქი ნათელი? —

ძილში ვიყავი და ხატება არ მახსოვს მისი...

უცახცახებდა ხმა და სუსტად მეყურებოდა; ვით პარკინსონით სნეულს ხელი, — უცახცახებდა...

მე მისივე ხმით ვერ შევიძელ მისი ჩახატვა,

ხმა მაცდურია, ძილში ვიყავ... მოვიდა იგი და, ზოგჯერ როგორც ზღაპრად ხდება, სამი რამ მითხრა:

კალიფორნიელ ჩუქჩასავით წყალში თამბაქოს ნუ ჩაალბობო და მის წვენი ნუ ჩაიხრჩვები... ფუჭი საქმეა, ვერ შეიცნობ ასე ჯადოქარს...

და კიდე ერთი — შვილი მშობლის დანაშაულზე პასუხს არ აგებს, მშვიდად, მშვიდად, მშვიდად იყავი; (უმალ ვირწმუნე, ისე მშვიდად მმოძღვრავდა იგი!...)

დაბოლოს, როცა ჩემგან უკვე შორს იყო, წამით, დავინწყებოდა თითქოს რაღაც, მომიბრუნდა და მითხრა: კეთილი სურვილებით როცა აცილებ დღეს ნებისმიერს უკვე გავლილს და ნამყოფ ქცეულს, დაიმახსოვრე ისიც, იმ დღეს საკუთარ თვალში, ჩემო კეთილო, თუ რამდენჯერ დაპატარავდი!...

ქაბლი – მაიმუნს

და, რა თქმა უნდა... ოვანეს გრიგორიანი

და, რა თქმა უნდა, იდეა შრომის მაიმუნს უნდა ეაზრა პირველს, რომ მაიმუნურ წარსულის ვალი გადაეხადა არა ვით ფრინველს, არცა ვით ცხოველს, — მიბაძვით მსგავსის ჩამომხტარიყო ხიდან და არსი მთლად შეეცვალა: წელში გამართულს გაველო, ენყო ბჭობა, კამათი... არ აჰყოლოდა ბანქოს, კამათელს, გასაშტერებლად მავან დებლის მოერგო თავზე დიდკაცის ქუდი, მერე ყავარზე გასადებელი მოეძრო რბილი, ბათქუნა კუდი, ჩაეცვა ხამლი და მერცხლის ფრაკით წინ სარცხენისი, უკან კი ტ...კი რომ დაეფარა... და სხვებთან ერთად მოყვასის შესანდობარიც ეთქვა, — როგორც თამადას ათასგზის ნაცადს მწყობრად და არა აცად და ბაცად, რომ ისიც ეცნოთ ჭეშმარიტ კაცად! დიახ, გაუხსნა მადა იმანაც, რომ ყოფნა სურდა ადამიანად...

თუმც... დღევანდელი მაიმუნები?... საიდან გაჩნდნენ ისინი?! აკი ადამიანი მაიმუნს არ შობს! მიუხედავად ათასი ნაკლის, გნებავთ — ღირსების გრძნობის, ბუნებით!... თუმცა, რას ვწმახავ, მივდივარ რა შორს, ადამიანი მაიმუნს არ შობს! — ეს არც ჭორია, ეს არც სენია, კაცობრიობას ჯერ არ სმენია ამ სასწაულის მსგავსი რამ საშო!... ადამიანი მაიმუნს არ შობს, ისევე, როგორც — არც სახედარი,

არც — თევზი, ანდა თუ გნებავთ — ჩიტი!... კი, რა თქმა უნდა, არსებობს მითი: თითქოს მთა შობდეს, შორს გამხედვარი, მაიმუნს არა, მხოლოდ თავუნას... თუმც რა გონებამ, თუმცა რა გულმა მსგავსი რამ მაინც ირწმუნოს რითი!

ეტყობა, ვით დღეს, იმ ძირძველ დროშიც შრომის სუფევის გაუშლელ დროშით ვერ შოულობდნენ სარჩოს ოფლით და სისხლით, ეს მაინც ორიოდ გროში თუ იყო, საჭმლად არც კი ჰყოფნიდათ... ათას საზრუნავს ვერ გასწვდნენ რაკი, ეჰ, რა თქმა უნდა, — პურის, წყლის, ნაგვის... წვრილად ჩამოთვლა გესურვოთ თუკი — ტელეფონის და გაზის და შუქის... ჩამოვითვალთ რომელი ერთი, არ ურევია ამაში ღმერთი! ეშმაკებისკენ იყოს არული, — განა რას უნდა სთესდე და მკიდე, როცა ათასგვარ სოციალური გადასახადის ხარ გადამკიდე! თუკი ვალი ვერ დაფარე დროზე, მოემატება პროცენტი პროცენტს და უსუსური გონს მოხვალ ვიდრე, ათასი ხრიკი იმდენად გითრევეს, ჭაობი მასთან მონაგონია, კაცს თავი ეშმას მონა გგონია...

გაუსაძლისი ცხოვრების წესი არ უტოვებდათ რაკი არჩევანს, მათ უკუნიითი უკუნიისამდე, არ მოისურვეს ვალში ჩარჩენა, — მენინავეთა გამოჰყვეს ბირთვი, და ერთ დღეს, ასე, საღამოს რვისთვის მიტინგზე იხმეს ყველა, უკლებლივ, (ნუ მკითხავთ ახლა, რატომ და რისთვის!) ვითარცა მცველნი თ ა ვ ი ს უ ე ლ ე ბ ი ს აჯანყდნენ... თუმცა, მართლებმა ცამდე, რალა არ სინჯეს, რალა არ ცადეს, თუმც... მეპატრონე ვით უბირ ობოლთ საკენკს უყრიდა... და უპირობო დაპირებებით ფონს გასვლა სურდა და სამათხოვროს უწვდიდა ხურდას...

მაგრამ... ამჯერად გამოცდილება გაჭრა... და ქირის დიდი დილემა არც ერთ მათგანმა აღარ ინება და გადაწყვიტეს: კანონი ჯუნგლის არ ყოფილაო მთლად ასე ურგი... შეხტნენ ხეებზე და თავის სათქმელს უშვერ მიმიკით გვიხსნიდნენ მალლით... (ყოვლის ჩამოთვლა ნამდვილად არ ღირს!) და თუმც არ გვწყალობს დრო-ჟამი — მარლი, ხანგრძლივმა უმალ გადაიარა, ეს უტიფარი გაუთლელეები მაინც ვერ იქცნენ ადამიანად...

და მაინც... მაინც არ გვიწყენს ღმერთი, თუ ამ უთვალავ ძეგლების გვერდით — გვირგვინოსანთა — დაფნის თუ ეკლის — ნაძრახის გვერდით, გვერდით ქებულის მაიმუნისაც გვეხილა ძეგლი, — უბრალო ძეგლი, როგორც ზღაპარში, — მსგავსი — მისივე მითითებული წინაპრის პაპის-პაპის-პაპასი...

